

Bruxelles, 17. srpnja 2020.
(OR. en)

9772/20

**Međuinstitucijski predmet:
2020/0142(APP)**

**RECH 273
FIN 494
COMPET 326
ENER 239**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	16. srpnja 2020.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2020) 319 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o izmjeni Odluke Vijeća 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 319 final.

Priloženo: COM(2020) 319 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.7.2020.
COM(2020) 319 final

2020/0142 (APP)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o izmjeni Odluke Vijeća 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o
financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i
čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Europska unija ratificirala je Pariški sporazum 4. listopada 2016. i time se obvezala da će pridonijeti zadržavanju porasta globalne temperature znatno ispod 2 °C i pokušati ga ograničiti na 1,5 °C. Tom su međunarodnom obvezom EU i njegove države članice pristali utvrditi ambiciozan skup ciljeva za smanjenje emisija stakleničkih plinova za 80 do 95 % do 2050. i za 40 % do 2030.

Europska je komisija u studenome 2018. predstavila svoju stratešku dugoročnu viziju za uspješno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo do 2050. pod nazivom „Čist planet za sve”¹. Na poziv Europskog parlamenta i Europskog vijeća Komisija je u svojoj Komunikaciji iznijela niz mjera, među ostalim i da se istraži kako bi se imovinom Europske zajednice za ugljen i čelik u likvidaciji moglo poduprijeti napredne tehnologije za proizvodnju čelika s niskim emisijama ugljika.

Komisija je u skladu sa svojom dugoročnom vizijom u prosincu 2019. objavila Komunikaciju o europskom zelenom planu². Među mjere koje treba poduzeti svrstala je dekarbonizaciju sektora čelika kao jedan od prioriteta političkog programa te se obvezala istražiti može li se dio sredstava u okviru Europske zajednice za ugljen i čelik u likvidaciji upotrijebiti kako bi se poduprla proizvodnja čelika s niskim emisijama ugljika do 2030. Europi je potrebno između 175 i 290 milijardi EUR dodatnih godišnjih ulaganja u sljedećih nekoliko desetljeća. Komisija u tom kontekstu u okviru Plana ulaganja za europski zeleni plan predlaže reviziju pravne osnove Istraživačkog fonda za ugljen i čelik kako bi potaknula usmjeravanje privatnog kapitala prema zelenim projektima.

Istraživački program Istraživačkog fonda za ugljen i čelik program je kojima EU financira istraživačke projekte u sektorima ugljena i čelika. Pravna osnova Istraživačkog fonda izvan je višegodišnjeg financijskog okvira. Nakon isteka Ugovora o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik (EZUČ) 2002. i na temelju Protokola br. 37 priloženog ugovorima EU-a države članice osnovale su novi „Istraživački fond za ugljen i čelik” kao nastavak istraživačkih tehničkih razvojnih programa za ugljen i čelik Europske zajednice za ugljen i čelik. Iz Istraživačkog programa Istraživačkog fonda godišnje se oko 40 milijuna EUR izdvajalo za istraživanje i inovacije u sektorima povezanim s ugljenom i čelikom (27,2 % za ugljen, a 72,8 % za čelik), pri čemu su se okupljali partneri iz industrije, mala i srednja poduzeća, vodeći istraživački centri i sveučilišta diljem Europske unije kako bi se razvijalo znanje i poticale inovacije. Njegove se aktivnosti financiraju prihodima ostvarenima imovinom EZUČ-a u likvidaciji u skladu s člankom 1. stavkom 2. Protokola br. 37. Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjile fluktuacije u financiranju istraživanja koje bi mogle nastati zbog kretanja na financijskim tržištima, primjenjuje se ujednačavanje. No kao posljedica smanjenja prihoda od upravljanja imovinom iznos sredstava koje Istraživački fond dobiva od neto prihoda i mehanizma ujednačavanja smanjio se s 42 milijuna EUR u 2017. na 12 milijuna EUR u 2019. Komisija je 2017. predložila da se upotrebljavaju opozvana sredstva

¹ COM/2018/773 final – Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci. Čist planet za sve – Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo, (28.11.2018.).

² COM (2019) 640 final, Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Europski zeleni plan (11.12.2019.).

i nalozi za povrat kako bi proračun dosegnuo 40 milijuna EUR do 2020.³ Europski je parlament u travnju 2018. donio zakonodavnu rezoluciju [P8_TA (2018)0061]⁴ uz svoju suglasnost za Odluku Vijeća (EU) 2018/599⁵, kojom se nastoji omogućiti upotreba svih opozvanih sredstava i naloga za povrat u okviru programa „Istraživačkog fonda za ugljen i čelik” od 2003. U toj je rezoluciji Europski parlament pozvao na aktivnije upravljanje imovinom EZUČ-a u likvidaciji ili čak da se neka od tih sredstava upotrijebe za pokretanje velikih projekata kako bi europska proizvodnja čelika bila čista i konkurentna.

Kako je utvrđeno⁶, godišnje je za uspješnu provedbu Istraživačkog programa Istraživačkog fonda potrebno najmanje 40 milijuna EUR. No uzimajući u obzir trenutnu kamatnu stopu, to što su raspoloživa financijska sredstva kojima se omogućuje primjena mehanizma ujednačavanja iscrpljena te povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a, bit će teško ostvariti dostatne godišnje prihode na uloženu imovinu u kratkom ili srednjem roku.

Revizorski sud nedavnim je pregledom Europske zajednice za ugljen i čelik⁷ zaključio da u trenutačnoj klimi kamatnih stopa financiranje Istraživačkog fonda za ugljen i čelik isključivo na temelju prihoda od upravljanja imovinom nije održivo. Točnije, naveo je da je hitno potrebna izmjena financijskih smjernica i da bi se njome trebala ponuditi rješenja kojima bi se vlasnički kapital EZUČ-a u likvidaciji moglo učiniti produktivnim unutar okvirnih programa EU-a za istraživanja.

Savjetodavne skupine za ugljen i čelik (CAG i SAG)⁸ u lipnju 2019. pozvale su na reviziju pravne osnove kako bi se programi nastavili, a ciljevi prilagodili trenutačnim potrebama sektora. Istodobno su podržale postupnu upotrebu dijela imovine, približno jedne trećine (što je oko 50–70 milijuna EUR godišnje za razdoblje 2021.–2027.), za financiranje istraživačkih projekata za sektore ugljena i čelika u sinergiji s mehanizmom za pravednu tranziciju, inicijativom za rudarske regije u tranziciji⁹, programom Obzor Europa i Fondom za inovacije. Zajednička *ad hoc* skupina CAG/SAG podržala je oslobađanje imovine EZUČ-a 25. lipnja 2019.

Istraživanje i inovacije u energetske intenzivnim sektorima omogućuju razvoj i demonstraciju postrojenja na odgovarajućoj razini radi ispitivanja svih tehničkih i ekonomskih podataka kako bi se nastavilo industrijsko ili komercijalno iskorištavanje tehnologije uz najmanji mogući rizik. U Komunikaciji o europskom zelenom planu iz 2019. predlaže se podupiranje naprednih tehnologija proizvodnje čistog čelika koje dovode do postupka proizvodnje čelika s nultim emisijama ugljika do 2030. te istraživanje može li se iskoristiti dio financiranja koji se likvidira u okviru Europske zajednice za ugljen i čelik. Istraživački fond za ugljen i čelik osobito će razvijati čistu proizvodnju čelika kao potencijalni element korjenite promjene koji povlači za sobom druge energetske intenzivne sektore, kao što su kemijski sektor i sektor cementa, prema klimatskoj neutralnosti do 2050.

Stoga je revizija pravne osnove Istraživačkog fonda postala relevantnija, hitnija i ambicioznija.

³ Odluka Vijeća (EU) 2018/599 o izmjeni Odluke 2003/76/EZ (SL L 101, 20.4.2018., str. 1.).

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0061_HR.html

⁵ Odluka Vijeća (EU) 2018/599 o izmjeni Odluke 2003/76/EZ (SL L 101, 20.4.2018., str. 1.).

⁶ Revizorski sud: Pregled br. 10/2019: Europska zajednica za ugljen i čelik: postupak likvidacije teče prema planu, no financiranje istraživanja više nije održivo (str. 13.).

⁷ *Ibid.* str. 17.

⁸ Zadaća je Savjetodavne skupine za ugljen (CAG), odnosno Savjetodavne skupine za čelik (SAG), pomoći Komisiji u upravljanju Istraživačkim programom u pogledu svih pitanja povezanih s ugljenom, odnosno čelikom. Članovi savjetodavnih skupina pojedinci su koje imenuje Komisija kako bi zastupali zajednički interes dionika. Imenuju se na razdoblje od 42 mjeseca.

⁹ Vidjeti uvodnu izjavu 11.

S obzirom na prethodno navedeno ovim se prijedlogom predlaže izmjena aktualne Odluke. Njime se namjerava dopustiti prodaja dijela imovine¹⁰ EZUČ-a u likvidaciji za razdoblje 2021.–2027. kako bi se Istraživačkom fondu dodijelilo 111 milijuna EUR godišnje. Tim godišnjim iznosom nastaviti će se podupirati zajedničko istraživanje u sektorima povezanim s ugljenom i čelikom u okviru Istraživačkog programa Istraživačkog fonda, ali i napredne tehnologije koje vode prema proizvodnji čelika s nultim emisijama ugljika do 2030. te istraživački projekti za sektor ugljika kojima se upravlja pravednom tranzicijom zatvorenih rudnika ugljena ili onih koji su u postupku zatvaranja i pripadajućom infrastrukturuom u skladu s mehanizmom za pravednu tranziciju i člankom 4. stavkom 2. Komisija će posebno za sektor povezan s industrijom čelika nastojati podupirati istraživačke projekte putem namjenskog partnerstva za zajedničke programe za čistu proizvodnju čelika¹¹ u sinergiji s drugim programima Europske unije, a osobito Okvirnim programom za istraživanje i inovacije.

Europsko javno-privatno partnerstvo smatra se vrijednim alatom jer podupiranjem razvoja i provedbe istraživačkih aktivnosti od strateške važnosti Uniji omogućuje da se suoči s globalnim izazovima i ostane konkurentna.

PREDLOŽENE IZMJENE KOJIMA SE, KADA JE TO POTREBNO, DOPUŠTA UPOTREBA IMOVINE FONDA ZA GODIŠNJU DODJELU OD 40 MILIJUNA EUR I FINANCIRANJE VELIKIH ISTRAŽIVAČKIH I INOVATIVNIH PROJEKATA.

Predlaže se da se izmijeni Odluka Vijeća 2003/76/EZ kako bi se do 2027. Istraživačkom fondu dodjeljivala godišnja sredstva koja će se upotrebljavati na sljedeći način: zajedničko istraživanje u sektorima povezanim s ugljenom i čelikom financirat će se s 40 milijuna EUR godišnje, a preostali 71 milijun EUR upotrebljavat će se za financiranje naprednih tehnologija koje vode prema proizvodnji čelika s nultim emisijama ugljika te istraživačkih projekata za upravljanje pravednom tranzicijom zatvorenih rudnika ugljena ili onih koji su u postupku zatvaranja i pripadajućom infrastrukturuom u skladu s mehanizmom za pravednu tranziciju. Ta dodijeljena sredstva i povezana plaćanja trebala bi se ostvariti od neto prihoda od ulaganja i prema potrebi od prihoda ostvarenih prodajom imovine.

Dodjeljivanje tih sredstava trebalo bi biti izričito utvrđeno u Odluci kako bi se omogućio predvidljiv tok resursa u količini dovoljnoj da se omogući nastavak željene potpore zajedničkom istraživanju u sektorima čelika i ugljena.

Do sada se imovinom EZUČ-a u likvidaciji upravljalo tako što su se istraživački projekti financirali iz povrata na imovinska ulaganja. To se odražava u načinu na koji je napisan odjeljak 1. („Korištenje sredstava”) Priloga Odluci Vijeća 2003/77/EZ i u uvodnoj izjavi 3. te odluke, u kojoj se navodi da bi „cjelokupni kapital imovine Istraživačkog fonda za ugljen i čelik trebalo sačuvati u cijelosti”.

¹⁰ Za izračun će se uzimati razina imovine na dan 31.12.2019.

¹¹ Europsko partnerstvo za zajedničke programe inicijativa je u čiju su se pripremu rano uključile države članice, unutar koje se Unija i njezini privatni i/ili javni partneri (kao što su industrija, sveučilišta, istraživačke organizacije, tijela koja pružaju javne usluge na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini ili organizacije civilnog društva, uključujući zaklade i nevladine organizacije) obvezuju zajednički podupirati razvoj i provedbu programa istraživačkih aktivnosti. Europska partnerstva za zajedničke programe uspostavljena su na temelju memorandumâ o razumijevanju i/ili ugovornih aranžmana između Komisije i takvih privatnih i/ili javnih partnera, a u njima su određeni ciljevi partnerstva, povezane obveze za financijske doprinose i/ili doprinose u naravi partnera, ključni pokazatelji uspješnosti i učinka te željeni rezultati. Utvrđene su i komplementarne istraživačke aktivnosti koje provode partneri i koje se provode u okviru Istraživačkog programa.

Zbog prethodno pojašnjenih razloga takav pristup nije u skladu s potrebama da se omogući razina sredstava potrebna za isplativost svrsishodnog istraživačkog programa za sektore čelika i ugljena.

Daljnje ustrajanje u tome da se imovina fonda sačuva u cijelosti stoga nije realističan stav i treba ga promijeniti. Nadalje, budući da su sva zaduženja podmirena, više ne postoje obveze imanja pričuvi koje bi služile kao jamstvo vjerovnicima EZUČ-a.

U tu je svrhu nužno izmijeniti navedenu odluku kako bi ona bolje odražavala potrebe politike u tom području, odnosno upotrebu sredstava EZUČ-a u likvidaciji, i izazove povezane s ostvarivanjem povrata na potrebnoj razini u trenutačnim tržišnim uvjetima, a da se istodobno sačuva dovoljno imovine EZUČ-a kako bi se mogli ostvarivati prihodi nakon 2027.

Zbog predloženih izmjena mehanizam ujednačavanje postaje zastarjeli alat pa se predlaže njegovo ukidanje.

Osim toga, Komisija će iskoristiti priliku da pri reviziji Odluke otpiše potraživanja kada bi predvidljiv trošak naplate bio veći od iznosa koji je potrebno naplatiti i ako taj otpis ne šteti ugledu Unije, kada se to potraživanje ne može naplatiti jer je dužnik nesolventan ili zato što je u tijeku neki drugi postupak u slučaju nesolventnosti ili kada je naplata nespojiva s načelom proporcionalnosti.

Konačno, potrebno je izbrisati članak 2. stavak 2. o postupku za donošenje višegodišnjih financijskih smjernica za upravljanje imovinom i članak 4. stavak 3. o postupku za donošenje višegodišnjih tehničkih smjernica za program jer su sada u potpunosti suvišni s obzirom na članak 2. stavak 2. Protokola br. 37¹².

Te suvišne odredbe trebalo bi izbrisati radi transparentnosti i jer se na njih više ne može pozivati.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog je dio zakonodavnog paketa kojim se revidira Istraživački program Istraživačkog fonda. Osobito je povezan s:

- prijedlogom Komisije o izmjeni Odluke Vijeća 2008/376/EZ o usvajanju istraživačkog programa Istraživačkog fonda za ugljen i čelik i o višegodišnjim tehničkim smjernicama za taj program,
- prijedlogom Komisije o izmjeni Odluke Vijeća 2003/77/EZ o utvrđivanju višegodišnjih financijskih smjernica za upravljanje imovinom EZUČ-a u likvidaciji i, po završetku likvidacije, imovinom Istraživačkog fonda za ugljen i čelik. Revizija Odluke Vijeća 2003/77/EZ, za koju je odgovorna Glavna uprava za proračun, isto tako je u skladu s Pregledom likvidacije EZUČ-a Europskog revizorskog suda iz 2019.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog se revidira u skladu s Pariškim sporazumom, Komunikacijom o europskom zelenom planu¹³, kojom se uspostavlja okvir za preobrazbu Europe u prvi klimatski neutralan kontinent

¹² Protokol (br. 34) o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik (2001.), priložen Ugovoru o Europskoj uniji, u vrijeme donošenja odluka 2003/76 i 2008/376 pravnu je osnovu imao samo za Odluku 2003/76.

¹³ COM(2019) 640, 11. prosinca 2019.

do 2050., i Komunikacijom Komisije pod naslovom Plan ulaganja za europski zeleni plan – Plan ulaganja za održivu Europu¹⁴, koja je uslijedila i predstavljena je 14. siječnja 2020.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova koja EU-u daje pravo na djelovanje jest članak 2. Protokola (br. 37) o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije.

• Subsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Mjere za provedbu Protokola utvrđene su u odluci Vijeća, koju Komisija može revidirati na temelju isključivog prava na iniciranje zakonodavnih prijedloga.

• Proporcionalnost

Prijedlog je nužan kako bi se utvrdile mjere potrebne za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog ugovorima EU-a.

• Odabir instrumenta

Budući da se mijenja odluka Vijeća, instrument mora biti odluka.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Prijedlog se temelji na rezultatima sedmogodišnjeg izvješća praćenja programa Istraživačkog fonda za ugljen i čelik, uključujući procjenu očekivanih koristi, uz podršku panela stručnjaka¹⁵. Zadnje sedmogodišnje izvješće objavljeno je 5. veljače 2020¹⁶. Stručnjaci su analizirali funkcioniranje programa Istraživačkog fonda, ocijenili razvoj tehnologija i očekivane koristi programa za sektor i društvo te sastavili preporuke za poboljšanje programa, uključujući reviziju pravne osnove.

• Savjetovanja s dionicima

Dionici Istraživačkog fonda za ugljen i čelik sudjelovali su na nekoliko *ad hoc* sastanaka, posebnih sastanaka savjetodavnih skupina (Savjetodavna skupina za ugljen – CAG, Savjetodavna skupina za čelik – SAG) i sastanaka COSCO-a (ekvivalenta odboru programa Obzor 2020.). Kao izravan rezultat tih sastanaka, zajednička je *ad hoc* skupina CAG/SAG 25. lipnja 2019. podržala oslobađanje imovine EZUČ-a.

• Prikupljanje i primjena stručnih znanja

Preliminarni rezultati trenutačnog izvješća o praćenju i ocjeni Istraživačkog fonda prikazani su na seminaru „Čelik i ugljen: nova perspektiva” Europske komisije 28. ožujka 2019., na kojemu je bilo prisutno više od 100 dionika¹⁷.

¹⁴ COM(2020) 21, 14. siječnja 2020.

¹⁵ Izvješće o praćenju i ocjeni predviđeno je odredbama Odluke Vijeća 2008/376/EZ od 20. svibnja 2008. (SL L 130/7), kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2017/955 od 29. svibnja 2017.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_hr

¹⁷ <https://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=9DB3A26D-B1D8-8BED>

- **Procjena učinka**

Nije potrebna procjena učinka za predloženu reviziju jer očekivani gospodarski, ekološki ili društveni učinci vjerojatno neće biti znatni.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

Prijedlog se temelji na rezultatima sedmogodišnjeg izvješća, kojim je predviđena redovita revizija programa Istraživačkog fonda za ugljen i čelik, uključujući procjenu očekivanih koristi.

- **Temeljna prava**

Prijedlog je u skladu sa zaštitom temeljnih prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne stvara nove obveze kojima bi se teretio opći proračun u okviru aktualnog VFO-a.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Revizija je ograničena na sljedeće odredbe:

(1) Članak 1. stavak 1.a

Ovim se stavkom uvodi *de minimis* odredba, a temelji se na članku 101. Uredbe o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije. Komisiji se omogućuje da, čak i prije nego se iscrpe svi mogući pravni lijekovi, otpisuje potraživanja u ograničenim i posebnim slučajevima u kojima bi predviđeni trošak naplate bio veći od samog potraživanja, pod uvjetom da se time ne našteti ugledu Unije, ili u slučajevima nesolventnosti dužnika ili nespojivosti naplate s načelom proporcionalnosti. Navedenom će se odredbom postići uredan završetak postupaka likvidacije.

(2) Članak 2. stavak 1.

Komisija upravlja imovinom tako da se za Istraživački fond za ugljen i čelik godišnje do 2027. osigura [111 milijuna EUR] za financiranje istraživanja u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika, odnosno [40 milijuna EUR] za financiranje zajedničkih istraživanja u navedenim sektorima i [71 milijun EUR] za financiranje naprednih tehnologija koje vode prema proizvodnji čelika s nultim emisijama ugljika te za financiranje istraživačkih i inovativnih projekata za upravljanje pravednom tranzicijom zatvorenih rudnika ugljena ili onih koji su u postupku zatvaranja i pripadajućom infrastrukturom u skladu s mehanizmom za pravednu tranziciju za sektor ugljena i člankom 4. stavkom 2. Komisija u upravljanju imovinom nakon 2027. ima zadaću ostvarivati dugoročni povrat. Imovina se ulaže u cilju njezina očuvanja i, kada je to moguće, povećanja.

(3) Članak 2. stavak 1. točka (a)

[0A23CA684631B0CF](#)

- 1.a. Godišnje dodijeljena sredstva od [111 milijuna EUR] trebala bi se sastojati od neto prihoda od ulaganja i, kada taj iznos nije dovoljan, prodaje dijela imovine EZUČ-a u likvidaciji, a po završetku likvidacije imovine Istraživačkog fonda za ugljen i čelik.
- (4) Članak 2. stavak 2. briše se.
- (5) Članak 3. stavak 1.
1. Svake se godine sastavljaju račun dobiti i gubitka, bilanca i financijsko izvješće kako bi se, odvojeno od ostalog financijskog poslovanja Europske unije, prikazali postupci likvidacije iz članka 1. te transakcije ulaganja i postupci upravljanja imovinom iz članka 2. Ti financijski izvještaji prilažu se financijskim izvještajima koje Komisija sastavlja godišnje u skladu s člankom 318. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Uredbom o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije.
- (6) Članak 3. stavak 2.
2. Ovlasti Europskog parlamenta, Vijeća i Revizorskog suda u pogledu kontrole i prestanka obveza kako je navedeno u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Uredbi o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije primjenjuju se na poslovanje iz stavka 1. ovoga članka.
- (7) Članak 4. stavak 1.
1. Neto prihod od ulaganja iz članka 2. i prihodi ostvareni prodajom dijela imovine čine vanjski namjenski prihod općeg proračuna Europske unije. Taj se prihod rezervira za posebne svrhe, i to za financiranje istraživačkih projekata u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika koji nisu obuhvaćeni Istraživačkim okvirnim programom. Taj prihod čini Istraživački fond za ugljen i čelik kojim upravlja Komisija.
- (8) Članak 4. stavak 3. briše se.
- (9) Članak 5. stavak 2. briše se.
- (10) Prilog se briše.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Odluke Vijeća 2003/76/EZ o mjerama potrebnim za provedbu Protokola o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Protokol br. 37 o financijskim posljedicama isteka Ugovora o EZUČ-u i o Istraživačkom fondu za ugljen i čelik, priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 2. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta¹,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik istekao je 23. srpnja 2002. u skladu s njegovim člankom 97. Sva aktiva i pasiva Europske zajednice za ugljen i čelik (EZUČ) prenesena je na Uniju 24. srpnja 2002.
- (2) U skladu s Protokolom br. 37 neto vrijednost imovine i obveza prema bilanci EZUČ-a od 23. srpnja 2002. smatra se imovinom namijenjenom za istraživanje u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika i naziva se „EZUČ u likvidaciji” te, po završetku likvidacije, „imovina Istraživačkog fonda za ugljen i čelik”.
- (3) Protokolom br. 37 predviđa se i da se prihod od te imovine pod nazivom „Istraživački fond za ugljen i čelik” upotrebljava u skladu s odredbama Protokola br. 37 i akata donesenih na temelju njega isključivo za istraživački rad koji se provodi izvan istraživačkog okvirnog programa u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika.
- (4) Vijeće je 1. veljače 2003. donijelo Odluku 2003/76/EZ², kojom se utvrđuju pravila za provedbu Protokola br. 37.
- (5) Zbog niskih kamatnih stopa prihodi namijenjeni financiranju istraživačkih projekata za ugljen i čelik brzo se smanjuju.
- (6) To vodi prema situaciji u kojoj se ključna minimalna proračunska sredstva dostupna za organizaciju godišnjeg poziva za podnošenje prijedloga za Istraživački program Istraživačkog fonda za ugljen i čelik („program”) možda neće uspjeti prikupiti.
- (7) Ključna minimalna proračunska sredstva za organizaciju poziva nužna su kako bi program pružio značajnu potporu vrijednim zajedničkim istraživačkim projektima koji

¹ SL C , , str. .

² SL L 29, 5.2.2003., str. 22.–24.

imaju kritičnu masu i dodanu vrijednost EU-a za poboljšanje održivosti, odnosno zdravlja, sigurnosti i radnih uvjeta, te smanjenje učinka na okoliš u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika.

- (8) U Komunikaciji o europskom zelenom planu (COM(2019) 640 final) Komisija se obvezala da će podupirati napredne tehnologije proizvodnje čistog čelika koje dovode do proizvodnje čelika s nultim emisijama ugljika do 2030. Kako bi to omogućila, Komisija se obvezala istražiti bi li se za to mogao upotrijebiti dio sredstava EZUČ-a u likvidaciji.
- (9) U svrhu ostvarivanja ciljeva EU-a u Komunikaciji o Planu ulaganja za europski zeleni plan i mehanizmu za pravednu tranziciju (COM(2020) 21 final) navedeno je da je nužna revizija pravne osnove Istraživačkog fonda za ugljen i čelik kako bi se omogućila upotreba imovine EZUČ-a u likvidaciji i, po završetku likvidacije, imovine Istraživačkog fonda.
- (10) Prodaja dijela imovine EZUČ-a u likvidaciji i, po završetku likvidacije, imovine Istraživačkog fonda radi financiranja istraživačkih projekata u sektorima ugljena i čelika trebala bi se omogućiti pod uvjetom da se zadrže pričuve kako bi se jamčilo ispunjavanje ograničenih obveza koje bi mogle nepredvidivo nastati i pod uvjetom da se primjeren dio imovine, koja više ne bude potrebna za prethodno navedeno, može uložiti kako bi se ostvarivali prihodi.
- (11) Prodaja dijela imovine EZUČ-a u likvidaciji i, po završetku likvidacije, imovine Istraživačkog fonda za ugljen i čelik mogla bi biti potrebna kako bi se do 2027. omogućila godišnja dodjela sredstava Istraživačkom fondu u iznosu od [111 milijuna EUR], koja će se upotrebljavati na sljedeći način: zajedničko istraživanje u sektorima povezanim s ugljenom i čelikom financirat će se s [40 milijuna EUR] godišnje, a preostalim [71 milijunom EUR] financirat će se napredne tehnologije koje vode prema proizvodnji čelika s nultim emisijama ugljika te istraživački projekti za upravljanje pravednom tranzicijom zatvorenih rudnika ugljena ili onih koji su u postupku zatvaranja i pripadajućom infrastrukturuom u skladu s mehanizmom za pravednu tranziciju i člankom 4. stavkom 2. Mogućnost prodaje dijela imovine EZUČ-a u likvidaciji i, po završetku likvidacije, imovine Istraživačkog fonda za ugljen i čelik ograničena je na financiranje godišnje dodjele sredstava za financijske godine 2021.–2027.
- (12) Istraživački se fond stoga ne bi trebao financirati isključivo neto prihodima od ulaganja, nego i, kada je to potrebno, prihodima ostvarenim prodajom dijela imovine u fondu do iznosa predviđenog za razdoblje 2021.–2027.
- (13) Članak 2. stavak 2. o postupku za donošenje višegodišnjih financijskih smjernica za upravljanje imovinom i članak 4. stavak 3. o postupku za donošenje višegodišnjih tehničkih smjernica za program treba izbrisati jer su suvišni s obzirom na članak 2. stavak 2. Protokola br. 37.
- (14) Predlaže se ukidanje mehanizma ujednačavanja jer ga se smatra zastarjelim alatom.
- (15) U članak 1. trebalo bi dodati stavak kojim bi se omogućilo otpisivanje potraživanja na temelju načela iz članka 101. stavka 2. prvog podstavka Financijske uredbe¹⁸.
- (16) Odluku Vijeća 2003/76/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

¹⁸ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

DONIJELO JE OVO ODLUKU:

Članak 1.

Odluka Vijeća 2003/76/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Čak i prije nego iscrpi sve moguće pravne lijekove, Komisija otpisuje potraživanja u sljedećim slučajevima:

- (a) predviđeni trošak naplate veći je od samog potraživanja, a otpisivanjem se ne bi naštetilo ugledu Unije;
- (b) potraživanje se ne može naplatiti jer je dužnik nesolventan ili zato što je u tijeku neki drugi postupak u slučaju nesolventnosti;
- (c) naplata je nespojiva s načelom proporcionalnosti.”;

(2) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija upravlja imovinom tako da se za Istraživački fond za ugljen i čelik godišnje do 2027. osigura [111 milijuna EUR] za financiranje istraživanja u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika, odnosno [40 milijuna EUR] za financiranje zajedničkih istraživanja u navedenim sektorima i [71 milijun EUR] za financiranje naprednih tehnologija koje vode prema proizvodnji čelika s nultim emisijama ugljika te za financiranje istraživačkih projekata za upravljanje pravednom tranzicijom zatvorenih rudnika ugljena ili onih koji su u postupku zatvaranja i pripadajućom infrastrukturuom u skladu s mehanizmom za pravednu tranziciju i člankom 4. stavkom 2. Komisija u upravljanju imovinom nakon 2027. ima zadaću ostvarivati dugoročni povrat. Imovina se ulaže u cilju njezina očuvanja i, kada je to moguće, povećanja.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Godišnje dodijeljena sredstva od [111 milijuna EUR] sastoje se od neto prihoda od ulaganja i, kada taj iznos nije dovoljan, prodaje dijela imovine EZUČ-a u likvidaciji, a po završetku likvidacije imovine Istraživačkog fonda za ugljen i čelik.”;

(c) stavak 2. briše se;

(2) u članku 3.

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svake se godine sastavljaju račun dobiti i gubitka, bilanca i financijsko izvješće kako bi se, odvojeno od ostalog financijskog poslovanja Europske unije, prikazali postupci likvidacije iz članka 1. te transakcije ulaganja i postupci upravljanja imovinom iz članka 2.

Ti financijski izvještaji prilažu se financijskim izvještajima koje Komisija sastavlja godišnje u skladu s člankom 318. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Uredbom o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlasti Europskog parlamenta, Vijeća i Revizorskog suda u pogledu kontrole i davanja razrješnice kako je navedeno u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Uredbi o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije primjenjuju se na postupke iz stavka 1. ovoga članka.”;

(3) u članku 4.

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Neto prihod od ulaganja iz članka 2. i prihodi ostvareni prodajom dijela imovine čine prihode općeg proračuna Europske unije. Ti se prihodi rezerviraju za posebne svrhe, točnije za financiranje istraživačkih projekata u sektorima povezanim s industrijom ugljena i čelika koji nisu obuhvaćeni istraživačkim okvirnim programom. Ti prihodi čine Istraživački fond za ugljen i čelik, kojim upravlja Komisija.”;

(b) stavak 3. briše se;

(4) članak 5. stavak 2. briše se;

(5) Prilog se briše.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Primjenjuje se od 1. siječnja 2021. ili nakon toga.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*